

Hudfarge bestemmer medisinalvalg?

Et hjertemedikament som testes blant afroamerikanere, er på vei til å bli det første som godkjennes for bruk i en spesiell etnisk gruppe.

Svært positive testresultater utfordrer forskere som mener rase er et dårlig grunnlag for forskrivning av medikamenter, melder *Nature* på sine nettsider. Dersom medikamentet blir godkjent av amerikanske legemiddelmmyndigheter, kan det komme på markedet allerede i 2005.

Det er det amerikanske legemiddelselskapet NitroMed som fra 2001 har testet et legemiddel blant kun afroamerikanere. Nå har de stoppet utprøvingen fordi legemidlet, BiDil, har vist seg å være svært effektivt når det brukes sammen med andre legemidler. Komiteen som overvåker studien med tanke på pasientenes rettigheter og etikk, anbefalte å stoppe studien og å tilby medikamentet også til pasientene som fikk placebo.

På 1980-tallet ble det samme medikamentet prøvd ut på både hvite og svarte, men studien ble droppet fordi medikamentet ikke viste seg å være effektivt nok. Dataene fra denne første utprøvingen tydet imidlertid på at medikamentet virket bedre på svarte enn hvite. Det er bakgrunnen for den studien som nå er gjennomført.

– Det er en umulig oppgave for leger å sortere pasientene ut fra etnisitet i en svært blandet populasjon, påpeker Standardantropologen Sandra Soo-Jin Lee. – Det er bedre å se på genetiske variasjoner i forhold til respons på legemidler, mener en annen forsker. Dette synspunktet støttes i en studie fra 2001, publisert i *Nature Genetics*. Britiske forskere delte en popula-

sjon i fire grupper basert på genetiske kjennetegn for å måle legemiddelrespons. De fant at gruppering etter genetiske kjennetegn er et bedre kriterium for respons på medikamenter enn etnisk gruppering.

BiDil består av to virkestoffer som til sammen øker produksjonen av nitrogenoksid, et molekyl som demper blodtrykk og som kan minske presset på hjertet. Anne Taylor, forskningsleder i NitroMed, mener at afroamerikanere responderer så positivt på medikamentet fordi de har et lavere nivå av nitrogenoksid enn andre etniske grupper.

– Vi planlegger å se på genetiske kjennetegn blant de pasientene som responderte godt på BiDil, men enn så lenge har vi vist at det kan være svært nyttig å dele pasientene etter rase, sier Taylor til *Nature*. Hun oppfordrer alle som driver klinisk utprøving av medikamenter til å inkludere pasienter fra så mange etniske grupper som mulig, slik at ulikheter i respons på medikamenter kan oppdages tidlig.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5504

Stine Bjerkestrand

stine.bjerkestrand@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Insidens og behandling av ekstrauterine svangerskap

I november 2003 ble det i Tidsskriftet publisert et materiale om insidens og behandling av ekstrauterine svangerskap i Norge i perioden 1990–2001. Nå har SINTEF Helse nye data fra årene 2002 og 2003. Insidensraten (antall tilfeller per 10 000 kvinner) sank fra 17,3 til 8,7 og ekstrauterineratio (antall tilfeller per 1 000 fødsler) sank fra 26,4 til 13,4 fra 1990 til 2003. Den observerte nedgangen indikerer økt fertilitet blant norske kvinner.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5461

Appendektomi i Norge

I november 2003 ble det i Tidsskriftet publisert et materiale om appendisitt og appendektomi i Norge i perioden 1990–2001. SINTEF Helse har nå nye data fra årene 2002 og 2003. Studien viser at diagnostisk presisjon og perforasjonsratio har økt det siste tiåret.

Andelen appendektomier utført laparoskopisk er mer enn tredoblet over perioden 1998–2003, men bruken varierer mye mellom fylkene.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5459

Ny nasjonal strategi for kreftomsorgen

Prognosene frem mot 2020 varsler en markant økning i antallet nye krefttilfeller. En ny nasjonal strategi for kreftomsorgen skal gi hjelp med å takle utfordringen.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5325

Stenter kan hindre restenose

Medikamentavgivende stenter og intrakoronar strålebehandling kan redusere risikoen for restenose etter perkutan koronar intervensjon (PCI). Det er konklusjonen i en ny metodevurdering fra Nasjonalt kunnskapssenter for helse-tjenesten.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5489

Økt aktivitet i helseforetakene

Aktiviteten økte i helseforetakene i fjor.

Det samme gjorde kostnadene som totalt sett var på 63 milliarder kroner.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5363

Anbefaler en times daglig mosjon

En times trim hver dag er kuren som nå skal anbefales i Norden for å forebygge overvekt. Det går frem av forslaget til nye nordiske anbefalinger om kosthold og mosjon.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5375

Strengere krav til bruk av Roaccutan

Legemiddelverket setter strengere krav til utlevering av Roaccutan. Hensikten er å unngå bruk hos gravide kvinner.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5408

Attføring samlet i Aetat

1. juli overtok Aetat vedtaksmyndigheten for yrkesrettet attføring. Dermed er all myndighet til å fatte vedtak i attføringssaker samlet i denne etaten.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5376